

Over juffen, broodtrommels en die andere moeders

‘Van achter het behang tot over je oren.’ is een opvoedboek waarvan wij van Naar School vinden dat je het moet lezen. Daarom krijg je van ons hier het hoofdstuk over naar school gaan.

MICHEL BOULOGNE

De schrijfsters van *Van achter het behang tot over je oren*, vlnr: **Elsbeth Teeling** (44), moeder van Keet (10) en Teun (4). Oprichter van de Facebookgroep Club van relaxte moeders. **Roos Slikker** (40), moeder van Miró (6) en Róman (4). Journalist, columnist en schrijfster. **Eva Bronsveld** (38), moeder van Sofie (9), Mees (7) en Lise (4). Opvoeddeskundige. **Miloe van Beek** (41), moeder van Otis (8) en Nina (4). Journalist en columnist.

En? Hoe was het vandaag op school?
 ‘Hé schat, hoe was het op je werk?’
 ‘Goed, hoor.’
 ‘Maar hoe wás het?’
 ‘Goehoed.’
 ‘Maar wat heb je dan allemaal gedaan?’
 ‘Gewoon. Gewerkt.’
 ‘Vond je het leuk?’
 ‘Ja.’
 ‘Heb je je boterhammen opgegeten?’
 ‘Huhuh.’
 ‘En je baas? Was-ie lief?’
 ‘...’
 ‘En je collega’s? Vertél nou toch eens wat!’

Stel je komt thuis na een dag ploeteren en je partner onderwerpt je aan zo’n kruisverhoor. Dat is niet te hachelen natuurlijk. Toch doen we dit zelf wel bij onze kinderen als ze uit school komen. Zo gek is dat ook niet. Vertelde de juf op het kinderdagverblijf aan het eind van de dag nog een mooi verhaaltje over wat je kind die dag had meegemaakt, nu komt hij op eigen houtje naar buiten en moet je maar afwachten of je iets hoort over zijn dag. Sommige kinderen kletsen je de oren van het hoofd, maar velen komen niet verder dan een gemompeld ‘leuk’ op de ‘hoewashetopschool’-vraag. Dat kan best frustrerend zijn, je bent tenslotte nieuwsgierig naar zijn belevenissen. Een paar tips om wat meer los te krijgen.

1 Kies een voor je kind geschikt tijdstip. Sommige kinderen willen het liefst alles wat ze meemaken direct bespreken. ‘En toen moest ik poepen en toen ging Kyra de bal afpakken en toen zei de juf dat dat niet mocht en toen moest ik weer poepen en toen...’ Zorg dan voor het ouderwetse thee-met-een-koekje-moment. Gaat je kind na school eerst nog naar de BSO, zet ‘m dan eens naast je op het aanrecht als jij staat te koken zodat-ie daar zijn verhaal kan doen. Andere kinderen moeten juist eerst alles verwerken voor ze iets vertellen. Zij hebben meer tijd nodig en beginnen pas te praten als ze in bed liggen. Wij noemen dat vaak tijdrekken, maar voor hen is dat het eerste moment

dat ze toe zijn aan hun verhaal. Als je dan meteen zegt dat het nu te laat is en ze moeten gaan slapen, mis je alle gesprekken over hun dag. Een extra moment inbouwen in je avondroutine door bijvoorbeeld twintig minuten eerder naar bed te gaan, geeft je kind de kans toch over zijn avonturen te vertellen.

2 Sommige kinderen houden niet van praten. (Sommige volwassenen trouwens ook niet.) Ze klappen dicht als je er voor gaat zitten. Ga dan gewoon iets doen samen. Teken, voetbal, maak een boswandeling, zit in de zandbak. Grote kans dat hij tussen het spelen door wel het een en ander vertelt.

3 Hoe was het op school? Wat heb je gedaan? Was het leuk? Wil je nog iets vertellen? Op deze vragen krijg je vaak korte, nietszeggende antwoorden. Door een beetje creatiever te zijn, kom je meer te weten. Maak vragen specifiek door er bijvoorbeeld een persoon of ruimte aan te koppelen: ‘Met wie ben jij vandaag naar de gym gelopen en wat deden jullie onderweg?’ ‘Op welke plek in de school voelde je je vandaag het fijnst?’ Ook een ‘stel dat vraag’ kan helpen, verbeelding spreekt een ander deel van de hersenen aan. ‘Als je mocht kiezen, welk ding van vandaag zou je dan morgen weer willen doen?’ of ‘Stel dat je één iemand moest kiezen om het hele jaar naast te zitten, wie zou dat zijn en waarom?’

4 Je doel is om je kind de kans te geven meer te vertellen, niet om er een verplichting van te maken. Als je behoefte hebt een kruisverhoor af te nemen, ga je maar bij de politie. Van je kind hoeft je echt niet alles te weten. Wen er maar vast aan dat je kind sommige dingen gewoon voor zichzelf wil houden. Jij voelt ook niet altijd de behoefte je man te vertellen over wat Ria van de administratie vandaag nu weer is vergeten. →

Contact met de juf

Op school krijg je te maken met een leerkracht die iets van je kind vindt. Soms verloopt dat contact helemaal vanzelf, maar het kan ook heel lastig zijn of stroef verlopen. Een paar tips.

1 Het is erg handig als je vertrouwen hebt in de juf of meester van je kind. Je brengt je kind er immers zo'n 25 uur per week heen en hij ziet hem/haar soms vaker dan jij. Komt je kind overwegend vrolijk uit school en zit hij lekker in z'n vel, maak je dan niet te snel druk.

2 Op veel scholen hebben ze 10-minutengesprekken. Als het allemaal best lekker loopt met je kind, zijn tien minuten genoeg. Maar zijn er dingen die wat lastig gaan, dan is dat veel te kort. Vraag om een aparte afspraak op een ander moment zodat je in alle rust met elkaar in gesprek kunt.

3 Bedenk voordat je met een leerkracht in gesprek gaat, wat je graag allemaal wil vragen of zeggen en schrijf dat eventueel op. Laat aan het begin van het gesprek weten wat jij graag wilt bespreken zodat je het niet vergeet.

4 Als jij en de leerkracht er andere ideeën op nahouden over wat het beste is voor je kind (dat jullie allebei het beste willen voor je kind moge duidelijk zijn), kan een gesprek al snel de welles-nietes-kant op gaan. De juf zegt: 'Lizzy heeft er erg veel moeite mee zich te concentreren'.

Mopperdemopper

Soms zal je kind mopperen over school. De werkjes waren saai, de juf deed stom en niemand wilde met hem spelen. **Balanceer dan een beetje tussen je kind serieus nemen en het besef dat het een momentopname is. Jij baalt ook wel eens van je baas, maar dat wil niet zeggen dat het een slechte baas is. Kinderen willen soms even hun verhaal kwijt, zonder dat ze daarbij zitten te wachten op advies of een oplossing. Een luisterend oor helpt je kind juist veel meer. Zo leert hij zijn eigen weg te bewandelen en zelf dingen op te lossen. Komt je kind vaak met hetzelfde probleem thuis (een ander kind doet onaardig of hij snapt een som niet) en merk je dat hij er echt mee zit, dan is het wel tijd voor actie. Vraag eens wat hij zelf graag zou willen en of hij al heeft geprobeerd om het op te lossen. Wat zou hij nog meer kunnen doen? Zo leert hij op zichzelf vertrouwen, is hij zelf in staat dingen te veranderen. Als dat nog te moeilijk is, kan het helpen het met de juf te bespreken. Misschien vindt jouw kind het fijn als jij samen met hem gaat of wil hij graag dat je even een mailtje stuurt naar de juf om haar op de hoogte te stellen.**

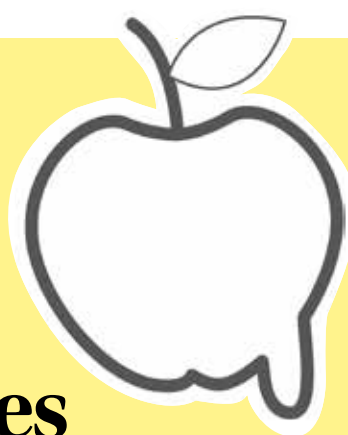
Jij antwoordt gepikeerd: 'Nou, thuis kan ze úúúúren met de strijkkralen spelen zonder ook maar één keer op te kijken.' Zo'n gesprek is niet erg constructief, eufemistisch gezegd. Het werkt beter om te vragen wat de leerkracht doet om Lizzy te helpen, wat er nog meer gedaan wordt en hoe jij als ouder zou kunnen helpen.

JULLIE WILLEN ALLEBEI HET BESTE VOOR JE KIND

5 Als een leerkracht dingen doet waar jij het echt niet mee eens bent, bespreek dit dan met hem of haar, eventueel met de intern begeleider en desnoods met de directie. Maar klaag nooit over de leerkracht waar je kind bij is. Je geeft hiermee een heel verwarrend signaal af: ik heb geen vertrouwen in je juf (of meester), maar ik stuur je er wel gewoon de hele week heen. →

B I N G O

Ah shit studiedag ...	Maar je had je tas toch zelf meegenomen?	Overijverige klassenmoeder in zicht – wegduiken	Kleuter wil niet dat je weggaat	Kleuter maakt scène
Kleuter zit vast aan je nek	Juf trekt kleuter van je nek	Zouden die andere moeders wel al gedoucht zijn?	Yes! Al drie dagen op tijd!	O, moest ze een foto meenemen?
De gym-schoenen? Twee maten te klein? Echt?	Ah, die intekenlijst hing bij de deur?	O ja, op woensdag zijn ze om half één uit	Leuke vader gespot naast hek	Een verzorgplantje???
'O wat leuk, de logeerbeer!'	Luizen ???!!!!	Waar. Is. Je. Tas?	Kleuter uit school met broek achterstevoren aan	'Dat kindje wil morgen vast wel met je spelen schat'
Alleen huiswaarts, kind met vriendje mee	'Maar schat, jij zou vandaag toch halen?'	Op school hebben ze toch ook we-papier?	Ik heb echt de dop goed op je beker gedraaid vanochtend!	Waar. Is. Je. Fiets sleutel?

Speeldates

En dan is er nog een fijne bijkomstigheid aan school: er komen plots allemaal vriendjes van je kind bij je over de vloer. Het kan zomaar zijn dat er daar een paar tussen zitten die jij niet voor hem bedacht zou hebben. Vriendjes van wie jij vindt dat ze niet het beste in je kind naar boven halen, vriendjes met ouders die misschien nooit jouw vrienden zouden worden. Meestal vinden kinderen daar hun eigen weg wel in, ze onderzoeken in het begin bij wie ze zich fijn voelen. Het ene kind blijkt helemaal happy met één of twee heel goeie vrienden, het andere heeft er misschien wel tien met wie hij het allemaal goed kan vinden, maar voor ieder kind is het fijn als hij vriend(en) heeft. Je kunt als ouder een aantal dingen doen waardoor het makkelijker wordt voor je kind om vriendschappen te onderhouden.

1 Zorg dat de sfeer bij jullie thuis gezellig is. Als kinderen zich fijn voelen bij jou thuis, komen ze vaker. Dat betekent niet dat ze drie ijsjes, twee Marsen en eindeloos op de computer moeten mogen, maar wel dat je dicht bij jezelf blijft. Hanteer dezelfde afspraken als altijd, dat biedt het snelst duidelijkheid en dus veiligheid. Bedenk wel dat bij anderen de regels en afspraken ook anders kunnen zijn en raak niet geïrriteerd als een kind zich niet direct aan voor jou heel logische afspraken houdt (hoewel je best mag willen dat een tienjarige zijn eigen billen probeert af te veggen). Herhaal gewoon even hoe het er bij jou aan toe gaat, zonder boos te worden. Als Merel met haar schoenen aan op je bank springt terwijl jouw kinderen er alleen op mogen zitten, wil dat niet zeggen dat Merel een asociaal mormel is. Zij is het gewoon anders gewend. Zeg je op een duidelijke, vriendelijke manier: 'Onze bank is alleen bedoeld om op te zitten' dan geeft dat een heel andere indruk dan: 'Nou ja zeg, doe je dat thuis ook?' (Waarop het antwoord van Merel waarschijnlijk volmondig 'ja' zal zijn.)

2 Zeker jonge kinderen zitten vaak heel erg in het moment. De ene dag zijn ze de beste vrienden, de volgende dag willen ze elkaar noooooit meer zien, en de dag daarna komen ze weer hand in hand het schoolplein aflopen. Hoor het allemaal aan en slik zinnen als 'Ja, maar gister zei je nog...' in. Praat ook liever niet negatief over vriendjes of hun ouders. Kinderen kijken vredelievend naar de wereld om zich heen en hebben minder oordelen dan volwassenen. Wij vinden al snel iets van mensen met andere normen en waarden (kijk maar naar de heftige discussies over wel/niet werken of wel/geen borstvoeding) en stoppen graag iedereen in een hokje. Kinderen die zich makkelijker ergens overheen zetten, zijn vaak sociaal beter dan kinderen die lang wrok blijven koesteren. Blijf er daarom zelf ook niet te lang in hangen als een vriendje van je kind iets doet wat jij vervelend vindt.

WEES DUIDELIJK: VANDAAG WEL OF NIET AFSPREKEN

3 Vertel je kind 's ochtends duidelijk of hij die middag wel of niet kan afspreken. Op die manier hoeft jij niet steeds op het allerlaatste moment tegen je kind te zeggen dat Jantje toch niet mee kan. Als dat vaker gebeurt, gaan kinderen het op den duur niet eens meer proberen.

4 Toon interesse in de vrienden van je kinderen. Zorg dat je een beetje op de hoogte bent van wat ze bezighoudt, hun thuissituatie en hobby's. Klets gezellig met ze, wees aardig. Maar geef ze ook ruimte om lekker zelf te spelen. Het zijn niet jouw vrienden, maar die van je kind.

Van achter het behang tot over je oren
€ 17,50, Kosmos Uitgevers

COLUMN

Roos Schlikker (40) heeft twee zonen Miró (6) en Róman (4), en een man: Francois (51). Ze is vast lid van het Mediaforum op Radio 1 en schuift op tv af en toe aan als tafeldame bij DWDD en bij WNL Opiniemakers. Roos schrijft columns voor o.a. Het Parool, daarnaast schrijft ze theaterstukken. Dit jaar verschijnt haar eerste roman.

Rollende rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr

Sinds kort klinkt mijn zoon als Sacha de Boer. Nu is Sacha bloedmooi, getalenteerd en beschaafd, dus ik mag in gebel uitbarsten, maar ik moet nogal wennen aan de rollende rrr die hij zich eigen heeft gemaakt. Ik geef toe, ik heb liever dat hij als Sacha de Boer praat dan als Henk Bres. Stel, je vierjarige roept opeens: '*Die vissticks krèg ik niet doâh me strot*', dat zou pas eng zijn. En toch maakt die rrrr me ielig. Het komt allemaal door zijn school. Ik heb hemel en aarde bewogen om hem daar geplaatst te krijgen, want de resultaten zijn uitstekend. Er werken gepassioneerde leerkrachten die onder het 10-minutengesprek een huisbezoek van anderhalf uur verstaan. En ik vind het geinig dat kleuters al Engelse les krijgen. Maar het is allemaal wel enorm verantwoord. Dat ben ik niet. Soms doe ik alsof, zeker als ik mijn kind aflever en bij de ingang zo'n enorm aardige, creatief bebrilde moeder met haar dochtertje viool staat te spelen. Ik knik goedkeurend vanwege dit warme welkom, maar vraag me intussen nerveus af of mijn Beastie Boys-slaapshirt onder mijn jas te zien is. Wanneer je kind naar school gaat, moet je zelf opeens weer examen doen. Want er is geen strengere publiek dan het schoolpleinpubliek. Het heeft zeker een jaar geduurd eer ik echt op mijn plek was. Voor ik niet de hele tijd kneitergeïntimideerd naar de klassenmoeder staarde die het rond kerst weer voor elkaar kreeg beeldschone versieringen in elkaar te knutselen van slechts drie kurken en een zak wattenschijfjes. Voor ik me niet meer vergaapte aan lunchtrommeltjes waarin mijn collega-moeders hele uit een komkommer gesneden giraffen hadden gestopt. En voor ik gewoon

hardop in mijn platte Amsterdams '*Hé Amsterdam, se segge dat je bent veranderd*' durfde te zingen als ik mijn zoon bij de voordeur afleverde. Want verantwoord, dat is allemaal best oké, maar ik ben nu eenmaal niet zo goed met kak. Ooit hoorde ik over een bekende schrijfster dat ze als meisje met haar familie 'violethints' speelde: zij mimeerde een klassiek stuk en de anderen moesten raden wat het was. Wellicht vinden mensen dit schattig. Ik noem het reden tot opluiking. Laatst vroeg mijn zoon onderuitgezakt op de bank: 'Mama, gaan wij ook op wintersporrrrrrr?' Nu wilde het toeval dat ik inderdaad een skivakantie had geboekt, maar op dat moment had ik bijna alles afgezegd en ingeruild voor een weekendje Centerparcs, inclusief gourmetarrangement. Had ik dat maar gedaan. Vorige week stond ik namelijk totaal bezweet op een piste: 'Pizzapunt! Pizzapunt!' tegen mijn kroost te schreeuwen, waarop mijn oudste terugkrijste: 'Ik vind skiën errrrg stom!' Wintersporrrrrrr is verschrikkelijk elitair. Weet u wat nog elitairder is? Eerder naar huis gaan. En toch deden we dat. Uiteindelijk ben ik dus de grootste snob van alle moeders. Maar een dag later struinde ik dolgelukkig over de kermis in het Westerpark. Ik zag flamingokeurige leggings dikke cellulitiskonten ospannen, ik botste tegen een zigeuner met het woord Redrum boven zijn wenkbrauw getatoeëerd, uit de speakers galmde Heino. 'Gezellig hè,' zei mijn oudste, waarop ik hem een grote suikerspin gaf, lekker schoolplein-onverantwoord. En die kreeg 'onze Sacha' uitstekend *doâh se strot*. ♦